

Wyniki ankiety nt. sytuacji adwokatów w związku z COVID-19

Naczelna Rada Adwokacka przeprowadziła wśród adwokatów wykonujących zawód ankietę na temat skutków ekonomicznych, spowodowanych pandemią Covid-19, które dotknęły adwokatów i ich kancelarie.

Celem ankiety było zebranie informacji o doświadczeniach adwokatów po 3 miesiącach izolacji oraz ich sytuacji materialnej. Wyniki ankiety pozwolą samorządowi adwokackiemu nie tylko ocenić kondycję środowiska, ale też opracować dalsze działania wspierające sprawne funkcjonowanie działalności gospodarczej adwokatów.

Na ankietę odpowiedziało 1549 adwokatów. Wśród odpowiadających przeważały kobiety (52,6%) oraz adwokaci wykonujący zawód w indywidualnych kancelariach (89,9%), nie zatrudniających pracowników (ponad 74%), których klientami w większości są osoby fizyczne. Kancelarie uczestniczące w badaniu mają siedziby głównie w dużych miastach powyżej 500 tys. mieszkańców (47%). W miejscowościach do 50 tys. mieszkańców ma swoje siedziby zawodowe 17% odpowiadających na ankietę, a w miastach od 50 do 200 tys. mieszkańców 20% badanych.

45% badanych określiło, że posiada 1-5-letni staż zawodowy, a 30% od 5-10 lat. Praktyka zawodowa uczestników ankiety jest wyłącznie lub w dominującym wymiarze procesowa (59% odpowiedzi). Głównie lub wyłącznie obsługę prawną prowadzi 16% badanych.

Ankietowani w większości określili pracę zawodową podczas pandemii COVID-19 jako częściowo ograniczoną (68 %), jako normalną – 17 %, a zupełnie wstrzymaną – 16 %.

Największym problemem, na jaki wskazali ankietowani adwokaci, okazało się całkowite lub częściowe zamknięcie sądów (90 proc.) oraz brak przejrzystych zasad dotyczących wznowienia ich pracy (80 proc.). Adwokatom doskwierało też nieprawidłowe funkcjonowanie usług pocztowych (ponad 50 proc.)

Znaczącym utrudnieniem okazał się też brak właściwej obsługi online przez wiele sądów. Było to istotne, gdyż w czasie pandemii utrudnione były kontakty z klientami (42 %).

Ograniczenie działalności kancelarii pociągnęło za sobą obniżenie przychodów. Spadek o ponad połowę zadeklarowało 45% badanych, utratę całości dochodów wymieniło 18%, zaś spadek o ¼ - 24% . W sumie ponad 87% straciło część, połowę lub całość przychodów, w porównaniu z tymi osiąganymi w poprzednim roku.

Wśród działań, jakie adwokaci zamierzają podjąć w związku z negatywnymi skutkami pandemii COVID-19, jest głównie ochrona kancelarii przed zamknięciem (prawie 50%) oraz zmiana profilu i przeważającej praktyki oraz usług kancelarii (13%).

Adwokaci deklarują sięganie po fundusze i pomoc zawartą w Tarczy Antykryzysowej. Zobowiązania VAT i związane z utrzymaniem kancelarii były najczęściej regulowane.

„Ankieta wykazała, że pandemia Covid-19 wywarła istotny wpływ na indywidualne kancelarie adwokackie w zakresie prowadzonej działalności i spadku dochodów, które uległy znacznemu ograniczeniu. Jednak ze względu na brak obciążeń wynikających z zatrudnienia pracowników i prawdopodobnie posiadane zasoby, radziły one sobie stosunkowo nieźle w sytuacji kryzysu. Pracując dużo mniej kancelarie realizowały względnie dobrze płatności. Kryzys spowodowany pandemią i zamrożeniem gospodarki był jednak względnie krótkotrwały” – ocenia prof. Lena Kolarska-Bobińska.

Wyniki ankiety pokazują, że w celu zapewnienia najskuteczniejszej pomocy adwokatów, działania samorządu adwokackiego powinny koncentrować się na zapewnieniu prawidłowego działania wymiaru sprawiedliwości nawet w sytuacji obowiązywania reżimu sanitarnego oraz na wspieraniu aktywności zawodowej adwokatów – podkreśla adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA.

Autorami ankiety są adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA oraz adw. Sławomir Ciemny, przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej Adwokatury.